

Комісаров К.Ю., к. філол. н., докторант
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ

ГОЛОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНО-ОЦІННОЇ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ ДІЙНОСТІ НА СЛОВОТВІРНОМУ РІВНІ ЯПОНСЬКОЇ МОВИ

Висвітлено головні особливості відображення емоційно-оцінної концептуалізації дійсності на словотвірному рівні японської мови. Вказано на роль аксіологічного чинника у механізмі концептуалізації дійсності. Проведено класифікацію цікавих з погляду аксіології засобів японського словотвору і визначено емотивне навантаження для кожної категорії таких засобів. Окреслено переважні сфери функціонування лексичних одиниць із емоційно-оцінними словотвірними афіксами.

Ключові слова: *концептуалізація дійсності, словотвірний рівень мови, словотвірний афікс, емотивне навантаження, поліфункціональність.*

Як відомо, поняття оцінки вивчається в межах особливої науки – аксіології, а дослідження з аксіології (価値論) в Японії проводяться здебільшого у філософській та економічній площинах [6; 7]. На зв'язку аксіології та лінгвістики особливо не наголошується, якщо не брати до уваги такі терміни, як 価値表現 *вираження цінності*, що може розглядатися як 交換欲望の表現 *вираження бажання обміну* чи 超歴史的関係の表現 *вираження відносин, що безпосередньо не пов'язані з історичним розвитком*. Річ у тім, що про вербальне вираження у таких випадках ідеться лише побіжно. Якщо ж говорити про аксіологічний чинник у лінгвістиці, то тут головна увага науковців зосереджується на японській лексиці, а словотвір при цьому не отримує належної наукової розробки з точки зору його ролі в емоційно-оцінній концептуалізації дійсності. Це, переважно, й свідчить на користь **актуальності** досліджень в окресленому фреймі.

Метою цієї наукової розвідки було визначити, яким чином емоційно-оцінна концептуалізація дійсності японським етносом відображається на словотвірному рівні сучасної японської мови, що зумовило необхідність розв'язання низки **завдань**: вказати на роль аксіологічного чинника у механізмі концептуалізації дійсності, а також на деяку важливу специфіку орієнтування на цей чинник у японській лінгвістиці; здійснити класифікацію цікавих з погляду аксіології засобів словотвору і визначити емотивне навантаження для кожної категорії таких засобів; окреслити переважні сфери функціонування лексичних одиниць із емоційно-оцінними словотвірними афіксами.

Отже, **об'єктом** нашого вивчення стала емоційно-оцінна концептуалізація на словотвірному рівні сучасної японської мови, а **предметом** – словотвірні афікси-репрезентанти такої концептуалізації.

Як справедливо відзначає П.С. Дудик, винятково важлива роль у вираженні найрізноманітніших лексичних значень, які властиві словам і багатьом сполученням слів, належить засобам словотвору, особливо афіксам. Функції словотвірних засобів мовних одиниць практично реалізуються у мовленні всіх носіїв конкретної мови.

Словотвірний афікс – вище одночасно і лексичне, і морфологічне, і стилістичне, бо кожен суфікс чи префікс надає семантиці кореневої частини слова або зовсім нового лексичного значення, або значення тільки додаткового, особливого, яке доповнює, видозмінює те, що виражається кореневою частиною слова [3, с.180].

Говорячи про мовне значення, І.О. Голубовська пропонує використовувати людську свідомість як схему метаопису цього значення, позаяк сучасне “когнітологічне” розуміння мовного значення постулює його суб’єктивізм, антропоцентричність, культурну зумовленість та енциклопедизм, тобто входження до структур знання про світ. При цьому дослідниця наголошує на тому, що концептуалізація дійсності є багатоканальною і цілісною: це забезпечується одночасною роботою всіх компонентів свідомості людини, у зв’язку з чим доцільно говорити про різні види концептуалізації дійсності звичайною свідомістю: сенсорно-рецептивну, логіко-поняттєву, емоційно-оцінну та морально-ціннісну, які об’єктивуються національно-мовними формами. У кожному з видів концептуалізації дійсності тією чи іншою мірою задіяні різні мовні рівні, й емоційно-оцінна концептуалізація пов’язана, насамперед, з лексичною та морфологічною системами мови [2, с. 9]. У межах цієї розробки ми приділяємо увагу саме морфологічній системі, а про лексичну згадуємо лише побіжно, що може викликати певні труднощі інтерпретації.

Річ у тім, що коли йдеться про лексику, японські лінгвісти оперують поняттями “уявлення” (イメージ) та “враження” (印象) і проводять розмежування одиниць мови на ті, що “справляють позитивне враження” (プラスの印象を与えるもの), наприклад, *優美 елегантність, вишуканість, 親切 люб’язність, турботливість, 民主主義 демократія*; ті, що “справляють негативне враження” (マイナスの印象を与えるもの), наприклад, *醜悪 гідота, мерзота, 汚濁 забруднення, ファシズム фашизм*; “слова, що характеризуються нейтральним уявленням” (中性的なイメージを持つ言語): *樹 дерево, 人 людина, 家 дім, будинок, 雨 дощ*. Проте, залежно від психологічного та психічного стану людини, і нейтральна лексика може сприйматися як позитивна чи негативна. Так, зокрема, для аграріїв, що зіткнулися з проблемою посухи, дощ (雨) є бажаним явищем, а от пересічні громадяни, які вже втомилися від тривалого сезону дощів (梅雨), хотіли би припинення опадів [5, с. 383].

Отже, як уже говорилося, на аксіологічний чинник японські мовознавці схильні спиратися, здебільшого, при аналізі лексики. Що ж до словотвірного рівня японської мови, то тут така інтерпретація майже не застосовується, і, відповідно, наукові праці, що були б безпосередньо присвячені позитивній, негативній та нейтральній семантиці одиниць цього стратуму, нам не зустрілися. Проте, ми таки вбачаємо перспективність досліджень емоційно-оцінної концептуалізації на цьому рівні і, зокрема, – за аналогією до лексики, але з обов’язковою поправкою на поліфункціональність, що нею володіють деякі продуктивні афікси японської мови.

Перш ніж перейти безпосередньо до аналізу афіксів-репрезентантів емоційно-оцінної концептуалізації дійсності у сучасній японській мові, варто вказати на наше розуміння співвідношення категорії емоційності та категорії оцінки. Оцінка – це вербалізований результат кваліфікуючої діяльності емотивного компонента колективної етнічної мовної свідомості, і категорія оцінки є нерозривно пов’язаною як з

категорією емоційності, так і з категорією експресивності. При цьому, ми повністю згодні з І.О. Голубовською в тому, що у контексті міжмовних культурологічних студій на перше місце у відповідній термінологічній тріаді слід поставити компонент “оцінний”, на друге – “емотивний”, на третє – “експресивний”, позаяк оцінка як універсальна мовна категорія повинна передувати емоції, виявлення якої у мовах різних народів є дуже своєрідним; експресія ж виступає природним наслідком емотивності [1, с. 57-58].

Широко відомим є факт, що в сучасній японській мові афіксація є одним із актуальних шляхів у системі розмовного словотвору. Тут функціонує численна група специфічно розмовних афіксів, важлива роль яких полягає в утворенні типової для розмовного стилю лексики. У цілому вони формують масштабний прошарок колоквиалізмів, значна частина яких має прямі синонімічні відповідники у складі нейтральної лексики. Ґрунтовним вивченням японських словотворчих афіксів в етимологічному, структурно-семантичному та функціональному ключі займався свого часу провідний радянський японіст О.А. Пашковський [4].

На користь етнічної обумовленості емоційно-оцінної концептуалізації дійсності засобами словотвору свідчить, зокрема, той факт, що за походженням абсолютна більшість розмовних афіксів у японській мові є питома японськими. Для них характерна наявність загальних семантико-стилістичних властивостей, а також актуалізація звукової форми, властивої експресивній лексиці 和語 в цілому (подвоєння приголосних k, p, t, назальний n, дзвінкі приголосні d, b на початку і палатальна приголосна ch). У загальній масі афікси цієї групи визначаються як розмовно-експресивні. Афіксальний словотвір часто поєднується з іншими способами, характерними для розмовного мовлення.

Слід, однак, зауважити, що успішно афіксуються як споконвічно японські слова 和語, так і китаїзми 漢語 та запозичення з європейських мов 外来語. Афіксації зазнають, здебільшого, іменники, прикметники та дієслова. Для прислівників афіксація не є типовою.

Якщо говорити про емотивне навантаження таких афіксів, то воно зводиться до такого: 1) невимущеність або повсякденно-побутовий характер, підвищена виразність; 2) інтенсифікація основної семантики слів, що нерідко призводить до зниження стилістичного тону висловлювання; 3) пестливість чи жартівливо-іронічний характер; 4) пейоративність.

Головна специфіка більшості розмовних афіксів полягає в їхній поліфункціональності. Це проявляється, передусім, у потенційній можливості цілої низки афіксів використовуватися з доволі різним емотивним навантаженням. Наприклад, суфікси *-кко*, *-ппо* можуть надавати відтінку невимущеності (隅っこ *куточок*, 尾っぽ *хвостик*), суб'єктивної оцінки (安っぽい *дешевий на вигляд*) або легкої пейоративності (ちびっ子 *коротунчик*). Граматична поліфункціональність виражається в утворенні одним і тим самим афіксом лексики різних граматичних категорій. Так, афікс *кко* може виконувати роль суфікса іменників, прикметників та дієслів; афікс *кусо* утворює іменники і прикметники, виступаючи в ролі як префікса, так і суфікса (くそ真面目 *серйозний до занудства*, 下手くそ *неуміла*).

Чи не найчисленнішу групу складають експресивні афікси, що підкреслюють загальну виразність слів, тією чи іншою мірою інтенсифікують їх значення, часто надають різні відтінки пейоративності.

Серед афіксів іменників існує цілий ряд суфіксів для неістот, що несуть із собою позитивну конотацію і надають невимушеного, пом'якшеного і навіть поетичного звучання нейтральним словам і всьому тексту: 雪たち *сніжинки*, お日様 (*ясне сонечко*), お月様 *місяченько*. Це приклади найтиповіших для японської мови морфологічних засобів персоніфікації (-*тачі* – нерегулярний засіб вираження граматичної множини для істот; -*сама* – частотний шанобливий суфікс, що приєднується до назв посад і звань, а також до прізвищ та імен осіб), що зайвий раз свідчить про приязне ставлення японців до явищ природи. У деяких випадках суфікси невимушеності для неістот є близькими за своїми функціями до пестливих суфіксів, які широко вживаються у мовленні, адресованому дітям. Це, насамперед, фоноекспресивні суфікси рядів -*ко*, -*пто*, -*чьо*: 端っこ *краєчок*, 半分子 *половинка*, 内緒っ子 *секретик*, たємничка, 先っちょ *кінчик*, ほっぺ *щічка*.

На користь поліфункціональності японських афіксів свідчить, зокрема, й той факт, що, зберігаючи відтінок невимушеності, суфікс -*ко* (-*кко*) може також вказувати на дію, процес, справу: 駆けっこ *біг навипередки*, 睨めっこ *хто довше витримає змішну фізіономію партнера* (дитяча гра). До таких прикладів належать і колоквіальні одиниці, пов'язані з випорожненням (うんこ та しっこ), що походять від звуконаслідувань. Ономапоеті зобов'язані своєю появою і деякі розмовні номени тварин, позаяк засновані на імітації голосів цих тварин (擬声語): わんこ *собака*, にゃんこ *кіт*, こっこ *курка*. Повертаючись до назв дитячих ігор, згадаємо і доволі продуктивний складений суфікс -*токко*: 学校ごっこ *гра в учителя*, お医者さんごっこ *гра у лікаря*, プロレスごっこ *аматорська дитяча боротьба*.

Слід зауважити, що деякі зі згаданих вище суфіксів іноді приєднуються до однокладових слів з метою полегшення їхнього сприйняття на слух: 根っこ *корінь*, 腐れん *корінець*, 実っこ *плід*, 糞 *ягідка*, 尾っぽ *хвостик*. Таким чином, тут ідеться не стільки про емоційний, скільки про колоквіальний відтінок, і можна навіть сказати, що вживання суфіксів у таких випадках має не експресивно-оцінний, а суто прагматичний характер, проте загальне забарвлення висловлювання буде м'яким та невимушеним.

Значну групу експресивних афіксів складають дієслівні префікси фоноекспресивного характеру, що емпатизують нейтральну лексику та нерідко надають їй фамільярного забарвлення. Основними з них є *бучі-/буц-/бун-*, *фун-*, *хін-/хіц-*, *суц-*, *цуц-/цун-*, *оц-*. О.А. Пашковський, характеризуючи ці префікси, відзначав їх здатність змінювати емотивне навантаження основного дієслова і всього вислову, надаючи йому більшої виразності [4, с.86-124]. Основній масі таких похідних дієслів властива семантична загальність, вони позначають різноманітні дії або стани предметів, інтенсивні переміщення в просторі тощо: ぶっ倒す *збити з ніг*, ぶん殴る *сильно вдарити*, ぶん縛る *скрутити*, つっ離す *відштовхнути*.

До типових афіксів-інтенсификаторів належать фоноекспресивні суфікси прикметників -*кко*, -*ккоші/-ккаші*, -*тта*, які посилюють значення і надають розмовного характеру нейтральній лексиці (зазвичай, із підкреслено негативним оцінним

компонентом): 危なっかしい *небезпечний* (пор.: 危ない), いやっらしい *неприємний* (пор.: いやな), にくっらしい *огидний* (пор.: にくい).

Особливо велику групу утворюють пейоративні афікси, що виражають широку гаму негативних відтінків: від трохи зневажливого до брутально-лайливого, як показано нижче.

Суфікси *-кко*, *-ппо*, *-ппе*, *-ччю* використовуються для утворення іменників на позначення людей, зазвичай надаючи нейтральній та розмовній лексиці знижено-фамільярного звучання або відтінку легкої зневаги: ちびっ子 *коротун*, 娘っ子 *дівчисько*, ぐずっぺ *копотун*.

До слабо-пейоративних афіксів відносять також суфікси для істот *-суке*, *-бо*:-*я*. Суфікс *-суке* зазвичай надає нейтральній або розмовній лексиці відтінку легкої зневажливості: 飲みすけ *п'яничка*, 寝坊すけ *сонько*. Суфікс *-бо*:-*мбо*: у значенні “людина, що проявляє схильність до дій, які вважаються неправильними чи небажаними”, заміщує нейтральний суфікс *-моно* або приєднується до різних основ слів, надаючи їм фамільярного характеру та глузливого забарвлення, пейоративності: 忘れん坊 *забудькуватий*, 朝寝坊 *сонько*, 慌てん坊 *поспішайло*. Суфікс *-я* у нейтральному плані утворює іменники зі значенням “людина певного роду занять, професії”: 政治屋 *політик*, 技術屋 *технолог*; окрім того, він може вносити до семантики слів відтінки насмішки, легкої зневаги і утворювати іменники із загальним значенням “людина з певними рисами характеру або особистими якостями”: 黙り屋 *мовчун*, 締めり屋 *скнара*, 寂しがり屋 *людина, що ніяк не може залишатися на самоті*.

Серед яскравих пейоративних афіксів виділяються напівфункціональні афікси *бака* та *кусо*, інтенсивний префікс *до*-, лайливий суфікс *-ме*. Афікси *кусо* та *бака* походять від повнозначних слів “лайно” та “дурень” відповідно і в якості префіксів або суфіксів вживаються з іменниками або прикметниками. Вони мають яскраву експресивність, посилюють значення нейтральних слів і зазвичай надають їм пейоративного забарвлення: くそ勉強 *зубріння*, くそ面白くない *аж ніяк не цікавий*. Цікаво, що префікс *бака* може вносити у значення нейтральної лексики сему “надмірний” і, відповідно, елемент емоційної оцінки без відчутного зниження тональності спілкування: ばか正直 *чесний до безглуздя*, ばか丁寧 *ввічливий до непритомності*, ばか高い *надто дорогий*. Для префікса *кусо* характерне надання або інтенсифікація лайливого відтінку: くそ婆 *стара карга*, くそ爺 *старий шкарбун*. Він досить легко приєднується до іменників та прикметників, посилюючи загальну експресивність висловлювання і надаючи предметові мовлення негативних рис. Таке вживання характерне для фамільярно-зниженого мовлення і, в першу чергу, – чоловічого. Фоноекспресивний префікс *до*-*дон*- сигналізує про знижену тональність спілкування і посилює експресію розмовної лексики і не тільки: どん百姓 (*убогі*) *селяни*; どん尻, どんじまい *самий кінець, останнє місце*. Суфікс *-ме* завжди сприймається як “лайливий”, широко вживається з іменниками та деякими особовими займенниками і передає спрямовані на предмет мовлення негативні емоції, посилює експресію лайливих слів: 馬鹿め *недоумок*, こいつめ *клятий...*, ірודів... (функціонує як займенник 3-ї особи однини за зниженої тональності спілкування).

Група жартівливо-пестливих та іронічних афіксів представлена суфіксами *-сан/-сама*, *-чан*, префіксами *о-/го-*, а також суфіксом *-чікку*. Суфікси *-сан/-сама*, *-чан* можуть вживатися для пом'якшення значення іменників, що характеризують людину, надання їм фамільярно-жартівливого, пестливого відтінку: *おばかさん дурник, でぶさん товстянок*.

Виявляється, навіть гонорифічні префікси *о-/го-* можуть передавати насмішку, іронію, якщо використовуються у дещо переосмисленому значенні: *お高くとまっている високої про себе думки, かなり御熱い仲に見える Вони явно мають почуття один до одного!*

Суфікс *-чікку* має іншомовне походження (*-tic: romantic* → *ロマンチック*, *exotic* → *エキゾチック*, *erotic* → *エロチック* тощо) і утворює оціночні прикметники розмовного характеру із жартівливим або іронічним відтінком, в основному, на базі питомо японської лексики та китаїзмів: *乙女チック дівочий, цютливий, 漫画チック комічний*. Проте, як не дивно, лексичними прошарками *和語* та *漢語* словотворення за участю цього запозиченого суфікса не обмежується – воно поширюється і на лексику європейського походження *外来語*, і виникає таке відчуття, що словотвір європейських мов ніби отримує своєрідне продовження на японському ґрунті: *アダルトチック* (англ.: *adult + -tic*) *недитячий*, *メルヘンチック* (нім.: *Märchen + -tic*) *казковий, феєричний*.

Окреслене вище явище свідчить про схильність представників японського етносу ефективно й оперативно засвоювати чуже. Проте слід неодмінно відзначити, що робити це вони прагнуть доволі вишукано і, водночас, максимально органічно для власної етнолінгвокультури. На наше переконання, на основі вражень, отриманих від контактів з європейськими лінгвокультурами, японці, коли це доцільно, вдаються до створення схожого емоційного фону у власному мовленні, в т.ч. засобами словотвору. У цьому зв'язку варто згадати і про зворотнє явище – додавання питомо японських афіксів до запозичених основ.

Так, останнім часом спостерігається тенденція додавання споконвічно японського дієслівного форманта *-ру* до частин запозичених слів: *タクる іхати на таксі* (= *タクシーで行く*), *マクる їсти у “МакДональдс”* (= *マクドナルドで食べる*). У такий спосіб створюються нові дієслова, що переважно використовуються у мові японської молоді. Аналогічний механізм почав застосовуватися і щодо класу прикметників. Закінчення предикативних прикметників *-і* може приєднуватися до деяких запозичень: *ナウい сучасний, модерновий* (від англ.: *now*). Такі нові дієслова та прикметники мають ту саму словозміну парадигму, що й споконвічні.

Проведене дослідження дозволило дійти низки **висновків**. По-перше, емоційно-оцінна концептуалізація дійсності успішно відбувається на словотвірному рівні японської мови, і досліджувати її можна за аналогією до лексики, але з обов'язковою поправкою на поліфункціональність продуктивних афіксів. По-друге, абсолютна більшість афіксів-репрезентантів емоційно-оцінної концептуалізації є питомо японськими, проте у системі японського словотвору можуть успішно функціонувати й запозичені елементи, створюючи особливий емоційний фон. По-третє, емотивне навантаження таких афіксів полягає, здебільшого, у невимушеності, підвищеній

виразності, інтенсифікації основної семантики слів, пестливості, жаргівливості, іронічності та пейоративності. По-четверте, активне функціонування емоційно-оцінних афіксів обмежується цариною неформального, інтимно-фамільярного спілкування, а для офіційного та нейтрального мовлення вираження оцінки у такий спосіб не є бажаним, оскільки може призвести до суттєвого зниження стилістичної тональності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голубовська І.О. Етнічні особливості мовних картин світу: монографія / Ірина Олександрівна Голубовська. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Логос, 2004. – 284 с.; 2. Голубовська І.О. Етноспецифічні константи мовної свідомості: Автореф. дис... д-ра філол. наук: 10.02.15 / І.О. Голубовська; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2004. – 38 с. 3. Дудик П.С. Стилістика української мови: Навчальний посібник / П.С. Дудик. – К.: Академія, 2005. – 368с. – (Альма-матер); 4. Пашковський А.А. Слово в японском языке / А.А. Пашковський. – М., 1980. – 208 с.; 5. 柴田 武. 語と意味 / 柴田 武 // 日本語百科大事典 / 金田一春彦・林大・柴田武 編集責任. 大修館書店. 東京, 1995. – 1505頁; 6. 尼寺 義弘. 価値表現の両極の「逆の連関」について – 一字野理論の一検討 (上) – / 尼寺 義弘 // 阪南論集. – 第6巻. – 1972-12. – 1-19頁; 7. 牧口常三郎. 価値論 (レグルス文庫) / 牧口常三郎, 戸田城聖. 第三文明社. – 東京, 1979. – 193頁.

Стаття надійшла до редакції 5 квітня 2017 р.

*Комиссаров К.Ю., к. филол. н., докторант,
Институт филологии КНУ имени Тараса Шевченко, Киев*

ОСНОВНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ЭМОЦИОНАЛЬНО-ОЦЕНОЧНОЙ КОНЦЕПТУАЛИЗАЦИИ ДЕЙСТВИТЕЛЬНОСТИ НА СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНОМ УРОВНЕ ЯПОНСКОГО ЯЗЫКА

Освещены основные особенности отражения эмоционально-оценочной концептуализации действительности на словообразовательном уровне японского языка. Акцентируется роль аксиологического фактора в механизме концептуализации действительности. Проведена классификация интересных с точки зрения аксиологии средств японского словообразования, и определена эмотивная нагрузка для каждой категории таких средств. Очерчены преимущественные сферы функционирования лексических единиц с эмоционально-оценочными словообразовательными аффиксами.

Ключевые слова: *концептуализация действительности, словообразовательный уровень языка, словообразовательный аффикс, эмотивная нагрузка, полифункциональность.*

*Komisarov K., PhD., doctoral candidate
Taras Shevchenko National University of Kyiv*

MAIN FEATURES OF EMOTIONAL AND AXIOLOGICAL CONCEPTUALIZATION OF REALITY ON THE DERIVATIONAL STRATUM OF THE JAPANESE LANGUAGE

Main features of reflection for emotional and axiological conceptualization of reality on the derivational stratum of the Japanese language are highlighted. Role of axiological factor in the

mechanism of conceptualization of reality is emphasized. Classification for the means of Japanese word formation being of great interest from the point of axiology has been carried out, and the emotional load for each category of such means has been determined. Primary spheres of functioning for lexical units with emotional and axiological word-building affixes are defined.

Keywords: *conceptualization of reality, derivational stratum of language, derivational affix, emotional load, multifunctionality.*

УДК 811.81'373 ТУТ

Корнісць К.А., к. філол. н., асист.
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ

ПУРИСТИЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ В СУЧАСНІЙ МОВНІЙ ПОЛІТИЦІ ТУРЕЧЧИНИ

Статтю присвячено розгляду проблеми адаптації запозичень з арабської мови в турецьку. Дане дослідження дозволяє уточнити особливості процесу запозичень, подальшого функціонування слова в лексичній системі сучасної турецької мови, а також виявити те, як арабські запозичення відображають зміни, що відбулися в турецькій дійсності та ментальності.

Ключові слова: *пуризм, запозичення, арабізм, тюркізування.*

Актуальність обраної теми визначається необхідністю розгляду теоретичних і прикладних проблем лінгвістичної контактології, причому, що особливо важливо, на прикладі інтенсивних і тривалих лінгвокультурних контактів між мовами, різними як генетично, так і типологічно. Дані проблеми, на нашу думку, стають об'єктом особливої уваги лінгвістів і культурологів в останні два десятиліття, тобто в так звану епоху глобалізації.

Предметом вивчення в нашій роботі є, з одного боку, входження, адаптація та функціонування арабських лексичних запозичень у турецькій мові; з іншого боку – етимологія, семантичні особливості і функціонування цих лексичних запозичень у турецькому арго.

Фонетична, морфологічна та семантична адаптація запозичень із однієї мови в іншу стала об'єктом дослідження багатьох мовознавців: Ю. Жлуктенко, Л. Крисін. Не менш актуальною стала ця проблема і в галузі тюркології, куди свій вклад зробили ще корифеї сходознавчої науки: Ф. Міклошич, Ф. Корш, П. Меліоранський, Н. Дмитрієв, К. Менгес, Є. Севортян, Г. Халимоненко. Ці вчені розробили методикку дослідження історії тюркських запозичень у слов'янські мови, зокрема й українську.

Слід зазначити, що пуризм – нормативний напрям у літературній мовній політиці, скерований на усунення з мови неорганічних іншомовних елементів (етранжизмів), головним чином у лексичі, словотворі й синтаксисі, і заміну їх неологізмами чи народномовними конструкціями.

Пуризм притаманний суспільствам, що змагаються з чужоземними культурно-мовними нашаруваннями в добу національного відродження і пошуків національної